

**O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY VA O'RTA MAXSUS
TA'LIM VAZIRLIGI**

QARSHI MUHANDISLIK-IQTISODIYOT INSTITUTI

Ro'yxatga olindi

№ 587
" 30 " 08 2022 y

"Tasdiqlayman"
O'quv ishlari bo'yicha prorektor

O.N.Bozorov

" 30 " 08 2022 y

**«QATLAMLARNING KOMPONENT BERAOLISHLIGINI
OSHIRISH TEXNOLOGIYASI» FANINING**

ISHCHI O'QUV DASTURI

Bilim sohasi: 300000- Ishlab chiqarish-texnik soha
Ta'lim sohasi: 310000 - Muhandislik ishi
Ta'lim yo'nalishlari: 5311900 - Neft va gaz konlarini ishga
tushirish va ulardan foydalanish

Umumiy o'quv soati – 44 soat

Shu jumladan:

Ma'ruza – 12 soat

Amaliy mashg'ulotlar – 12 soat

Mustaqil ta'lim soati – 20 soat

Qarshi-2022 y

Fanning ishchi o'quv dasturi Qarshi muhandislik iqtisodiyot instituti kengashining 2022 yil "30" 08 dagi 1 - sonli buyrug'i bilan tasdiqlangan "Qatlamlarning komponent beraolishligini oshirish texnologiyasi" fani dasturi asosida tayyorlangan.

Tuzuvchilar:

L.X.Sattorov - "Neft va gaz ishi" kafedrasini mudiri

Taqrizchilar: P.E.Allaqulov- QarMII "Neft va gaz ishi" kafedrasini dotsenti, t.f.n
Abdulxayev A.A.- "Gissaneftgaz" qo'shma korxonasi neft va gaz qazib olish bo'limi boshlig'i

Fanning ishchi o'quv dasturi Qarshi muhandislik-iqtisodiyot instituti "Neft va gaz ishi" kafedrasining 2022 yil 26 08 dagi 1 son yig'ilishida hamda "Neft va gaz" fakulteti Uslubiy Komissiyasining 2022 yil 26 08 dagi 1 son yig'ilishida muhokama qilinib, tasdiqlangan.

Institut Uslubiy Kengashining 2022 yil 30 08 dagi 1 son yig'ilishi qarori bilan o'quv jarayonida foydalanishga tavsiya etilgan.

O'quv uslubiy boshqarma boshlig'i:

Fakultet uslubiy komissiyasi raisi:

Kafedra mudiri:

Sh.R.Turdiyev

B.Yu.Nomozov

L.X.Sattorov

1.O'quv fani o'qitilishi bo'yicha uslubiy ko'rsatmalar

1. Kirish

Ushbu dasturning maqsadi bakalavr talabalariga qatlamlar ta'sir qilish jarayonida sodir bo'ladigan turli fizikaviy o'zgarishlarni o'rganish va ularni amalga oshirish uchun mo'ljallangan texnologiya va texnikani o'rgatishdir.

Fanni o'rganish natijasida talabalar qatlamlar va quduq tubiga ta'sir etish usullarini tanlash va loyihalash ishlarini bajarishlari va bu borada malakaga ega bo'lishlari lozim.

1.2. Fanni o'qitish maqsadi va vazifalari

Bu fanni o'rganishdan maqsad - konlarni ishlash va ishlatilish jarayonida talabalar neft va gaz qazib olishning an'anaviy va zamonaviy texnika va texnologiyalaridan foydalanish bilan birga, auditoriya mashg'ulotlarida ma'ruzalar tenglaydi, amaliy mashg'ulotlarni bajaradi. Bundan tashqari talabalar mustaqil tayyorgarlik jarayonida ushbu fan mavzulari bo'yicha texnikaviy adabiyotlar, internet materiallari va miyoriy hujjatlar bilan ishlashni uddalashni namoyon qilishi, auditoriya mashg'ulotlari paytida qabul qilingan informatsiyani to'g'ri mushohada qilish qobiliyatini ko'rsatishi lozim.

1.3. Talabalarning bilimi va ko'nikmalariga qo'yiladigan talablar

Qatlamlarning komponent beraolishligini oshirish usullarining rivojlanish tarixi, fanning fundamental fanlar bilan bog'liqligi, neft va gaz beraolishlikni oshirishning asosiy usullari, neft-gaz qazib chiqarishda neft-gaz beraolishlikni oshirish usullarining salmog'i, neft-gaz beraolishlikni oshirish usullarini amalga oshirishda mehnat muxofazasi, texnika xavfsizligi va atrof muhitni muhofaza qilish bo'yicha bilimlarga ega bo'lishlari talab etiladi.

1.4. Fanning o'quv rejasidagi boshqa fanlar bilan o'zaro bog'liqligi va uslubiy jihatdan uzviy ketma-ketligi

«Qatlamlarni komponent beraolishligini oshirish texnologiyasi» fani asosiy ixtisoslik fani hisoblanib, bakalavr yo'nalishi 4-kurs 7-semestrda o'qitiladi. Dasturni amalga oshirish o'quv rejasida rejalashtirilgan, neft va gaz ishi asoslari, qatlam fizikasi, neft va gaz koni geologiyasi, neft va gaz konlari mashina va mexanizmlari fanlari bilan uzviy bog'liq bo'lib, mutaxassislikning boshqa asosiy fanlaridan ham yetarli bilim va ko'nikmalarga ega bo'lishlik talab etiladi.

1.5. Fanning ishlab chiqarishdagi o'rni

Neft va gaz sanoatini rivojlanishi, mamlakatni yuqilg'i bilan ta'minlash va qazib chiqarishni jadallashtirish kabi masalarni bugungi kunda dolzarb masala hisoblanadi. Ushbu fan asosiy ixtisoslik fani hisoblanib, ishlab chiqarish texnologik tizimining ajralmas bo'g'inidir.

1.6. Fanni o'qitishdagi yangi informatsion-pedagogik texnologiyalar

Kursni o'rganishda talabalar amaliy mashg'ulotlarda EHM dan foydalanadilar va qatlamlarga hamda quduq tubiga ta'sir qilishdagi hisoblarda amaliy dasturlardan foydalaniladi.

«Qatlamlarni komponent beraolishligini oshirish texnologiyasi» fanini o'zlashtirishlari uchun o'qitishning ilg'or va zamonaviy usullaridan foydalanish, yangi informatsion - pedagogik texnologiyalarni tadbiq qilish muhim ahamiyatga egadir. Fanni o'zlashtirishda darslik, o'quv va uslubiy qo'llanmalar, ma'ruza matnlari, tarqatma materiallar, elektron materiallar, virtual stendlar hamda ishlab chiqarishdagi namunalar va maketlardan foydalaniladi. Ma'ruza va amaliy mashg'ulot darslarida mos ravishdagi ilg'or pedagogik texnologiyalardan foydalaniladi.

2. Ma'ruza mashg'ulotlari

1-jadval

№	Ma'ruzalar mavzulari	Dars soatlari hajmi
1.	Gaz va gazokondensat beraolishligi oshirish usullari va ularni tadbiq etish sharoitlarini o'rganish	2 soat
2.	Neft beraolishligi oshirishning usullar tasnifi va ularni tadbiq etish sharoitlarini o'rganish	2 soat
3.	Qatlamlarning neft beraolishligini oshirishning gidrodinamik va tebranma to'liqinli usullari	2 soat
4.	Qatlamlarga fizik-kimyoviy ta'sirning usullari	2 soat
5.	Qatlamlarga issiqlik elituvchilarni haydash	2 soat
6.	Neft beraolishligi oshirish metodlarini kombinatsiyalashgan metodlarni qo'llash	2 soat
Jami:		12 soat

3. Amaliy mashg'ulotlar

№	Amaliy mashg'ulotlar mavzulari	Dars soatlari hajmi
1.	Suv haydash jarayonini loyihalashtirish	2
2.	Suv haydovchi quduqlar sonini hisoblash	2
3.	Gaz haydashni loyihalashtirish	2
4.	Issiqlik tashuvchilarni haydashda qatlamlarning harorati maydonini aniqlash hisobi	2

5.	Neft beraoluvchanlikni oshirish maqsadida haydovchi quduqlar orqali bug' haydash	2
6.	Qatlamlardagi neftni o'z-o'zidan alanganish vaqtini hisoblash	2
Jami:		12

4. Mustaqil ta'lim

№	Mustaqil ta'lim mavzulari	Ajratilgan soat
1	Qatlamlarga va quduq tubiga ta'sir qiluvchi usullar samaradorligini chamalash usullari.	2
2	Neftberuvchanlikni oshirish maqsadida elektromagnit maydonlaridan foydalanish usullari	2
3	Neftgazberuvchanlikni oshirish usullarini amalga oshirishda va ularni loyihalashda uyunning geologik tuzilishi xususiyatlarini hamda qatlamlarning xilma-xilligini hisobga olish usullari	2
4	Qatlamlarga ta'sir qilish tizimi jarayonida quduqni ishlatishda qo'llaniladigan zamonaviy asbob-uskunalar	2
5	Qatlamlarga va quduq tubiga ta'sir qiluvchi jarayonlar usullarini muvofiqlashtirish usullari.	2
6	Istutilgan kislotani bilan ishlash. Kislotalarni tashib keltirish. Kislotani qatlamlarga haydash uchun asbob-uskunalar	2
7	Bosqichli termal suv haydash. Gidrodinamik usullarni	2
8	Qatlamlarga trinatriy-fosfat haydash. Distillyar suyuqlikni qo'llash. Mikrobiologik ta'sir. Qatlamlarga fizik-kimyoviy ta'sir etish usullari tajribasi	2
9	Issiqlik elituvchi va oksidlovchilarni haydashning qovushtirilgan usullari. Issiqlik usullarini neftberuvchanlikni oshirishda qo'llash tajribasi	2
10	Kon asbob-uskunalarini zanglashga qarshi kurash. Neftberuvchanlikni oshirish uchun qo'llanadigan gaz va erituvchilar tajribasi	2
Jami		20 soat

Fan bo'yicha talabalar bilimini baholash va nazorat qilish mezonlari

Oliy ta'lim muassasalarida talabalar bilimini nazorat qilish va baholash tizimi to'g'risidagi NIZOM (Mazkur Nizom O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2018 yil 5 iyundagi PQ-3775-son «Oliy ta'lim muassasalarida ta'lim sifatini oshirish va ularning mamlakatda amalga oshirilayotgan keng qamrovli islohotlarda faol ishtirokini ta'minlash bo'yicha qo'shimcha chora-tadbirlar to'g'risidagi qaroriga muvofiq oliy ta'lim muassasalarida talabalar bilimini nazorat qilish va baholash tizimini belgilaydi).

1-bob. Umumiy qoidalar

1. Mazkur Nizom 2019-2020 o'quv yilida, shuningdek keyingi o'quv yillarida oliy ta'lim muassasalariga o'qishga qabul qilingan talabalarining bilimini nazorat qilish hamda baholashda qo'llaniladi.

2. Mazkur Nizom talablari qonun hujjatlariga muvofiq o'quv jarayoni modul tizimiga asoslangan oliy ta'lim muassasalarida talabalar bilimini nazorat qilish va baholashda qo'llanilmaydi.

3. Talabalar oliy ta'lim muassasalari professor-o'qituvchilari tomonidan birinchi mashg'ulotda mazkur Nizom talablari bilan tanishtirilishi shart.

4. Talabalar bilimini baholashda malakaviy amaliyot, kurs ishi, fan (fanlararo) davlat attestatsiyasi, bitiruv malakaviy ishi, shuningdek magistratura bo'qichida ilmiy-tadqiqot va ilmiy-pedagogik ishlar hamda magistrlik dissertatsiyasi bo'yicha mazkur Nizomda belgilangan baholash mezonlari qo'llaniladi.

2-bob. Nazorat turlari va baholash mezonlari

1-§. Nazorat turlari

5. Oliy ta'lim muassasalarida talabalar bilimini nazorat qilish oraliq va yakuniy nazorat turlarini o'tkazish orqali amalga oshiriladi.

6. Oraliq nazorat semestr davomida ishchi fan dasto'rining tegishli bo'limi tugagandan keyin talabaning bilim va amaliy ko'nikmalarini baholash maqsadida o'quv mashg'ulotlari davomida o'tkaziladi.

7. Oraliq nazorat turi har bir fan bo'yicha fanning xususiyatidan kelib chiqqan holda 2 marta gacha o'tkazilishi mumkin.

Oraliq nazorat to'rini o'tkazish shakli va muddati fanning xususiyati va fanga ajratilgan soatlardan kelib chiqib tegishli kafedra tomonidan belgilanadi.

8. Oraliq nazorat to'rining topshiriqlari tegishli kafedra professor-o'qituvchilari tomonidan ishlab chiqiladi va mazkur kafedra mudiri tomonidan tasdiqlanadi.

9. Semestr davomida haftasiga 2 akademik soatdan (tibbiyot oliy ta'lim muassasalarida 4 akademik soatdan) kam bo'lgan fanlar bo'yicha oraliq nazorat turi o'tkazilmaydi.

10. Talabaning amaliy, seminar, laboratoriya mashg'ulotlari va mustaqil ta'lim topshiriqlarini bajarishi, shuningdek uning ushbu mashg'ulotlardagi faolligi fan o'qituvchisi tomonidan baholab beriladi. Baholash mazkur Nizomning 15-bosqichida nazarda tutilgan mezonlar asosida amalga oshiriladi.

Talabani oraliq nazorat turi bo'yicha baholashda, uning o'quv mashg'ulotlari davomida olgan baholari hisobatga olinadi.

11. Yakuniy nazorat turi semestr yakunida (tibbiyot oliy ta'lim muassasalarida fan yakunida) tegishli fan bo'yicha talabaning nazariy bilim va amaliy ko'nikmalarini o'zlashtirish darajasini aniqlash maqsadida o'tkaziladi.

12. Yakuniy nazorat to'rini o'tkazish shakli tegishli fan bo'yicha kafedra tomonidan belgilanadi.

13. Yakuniy nazorat turi oliy ta'lim muassasasining tegishli fakultet dekani yoki o'quv-uslubiy bo'lim tomonidan ishlab chiqiladigan hamda o'quv ishlari bo'yicha prorektor tomonidan tasdiqlanadigan Yakuniy nazorat turlarini o'tkazish jadvaliga muvofiq o'tkaziladi.

14. Tibbiyot oliy ta'lim muassasalarida oraliq va yakuniy nazorat turlari obyektiv tizimlashtirilgan klinik sinov yoki obyektiv tizimlashtirilgan imtihon shakllarida o'tkazilishi mumkin.

2-§. Talabalar bilimini baholash mezonlari

15. Talabalarining bilimi quyidagi mezonlar asosida:

talaba mustaqil xulosa va qaror qabul qiladi, ijodiy fikrlay oladi, mustaqil mushohada yuritadi, olgan bilimni amalda qo'llay oladi, fanning (mavzuning) mohiyatini tushunadi, biladi, ifodalay oladi, aytib beradi hamda fan (mavzu) bo'yicha tasavvurga ega deb topilganda-5 (a'lo) baho;

talaba mustaqil mushohada yuritadi, olgan bilimni amalda qo'llay oladi, fanning (mavzuning) mohiyatini tushunadi, biladi, ifodalay oladi, aytib beradi hamda fan (mavzu) bo'yicha tasavvurga ega deb topilganda-4 (yaxshi) baho;

talaba olgan bilimni amalda qo'llay oladi, fanning (mavzuning) mohiyatini tushunadi, biladi, ifodalay oladi, aytib beradi hamda fan (mavzu) bo'yicha tasavvurga ega deb topilganda-3 (qoniqarli) baho;

talaba fan dasto'rini o'zlashtirmagan, fanning (mavzuning) mohiyatini tushunmaydi hamda fan (mavzu) bo'yicha tasavvurga ega emas deb topilganda-2 (qoniqsiz) baho bilan baholanadi.

16. Nazorat turlarini o'tkazish bo'yicha tuzilgan topshiriqlarning mazmuni talabaning o'zlashtirishini xolis (obyektiv) va aniq baholash imkoniyatini berishi shart.

3-bob. Talabalar bilimini baholash

17. Talabalar bilimini baholash 5 baholik tizimda amalga oshiriladi.

18. Oraliq nazorat to'rini o'tkazish va mazkur nazorat turi bo'yicha talabaning bilimini baholash tegishli fan bo'yicha o'quv mashg'ulotlarini olib borgan professor-o'qituvchi tomonidan amalga oshiriladi.

Yakuniy nazorat to'rini o'tkazish va mazkur nazorat turi bo'yicha talabaning bilimini baholash o'quv mashg'ulotlarini olib bormagan professor-o'qituvchi tomonidan amalga oshiriladi.

Tegishli fan bo'yicha o'quv mashg'ulotlarini olib borgan professor-o'qituvchi yakuniy nazorat to'rini o'tkazishda ishtirok etishi taqiqlanadi.

Yakuniy nazorat to'rini o'tkazishda kelishuv asosida boshqa oliy ta'lim muassasalarining tegishli fan bo'yicha professor-o'qituvchilari jalb qilinishi mumkin.

19. Tibbiyot oliy ta'lim muassasalarida oraliq va yakuniy nazorat turlarini o'tkazish, shuningdek talabalarining bilimini baholash tegishli kafedra mudiri tomonidan tashkil etiladigan komissiya tomonidan amalga oshiriladi.

Komissiya tarkibi tegishli fan professor-o'qituvchilari va soha mutaxassislari orasidan shakllantiriladi.

Komissiya tarkibiga kelishuv asosida boshqa tashkilotlarning soha mutaxassislari ham jalb qilinishi mumkin.

20. Oliy ta'lim muassasasida nazorat turlarini o'tkazilishi tegishli oliy ta'lim muassasasining ta'lim sifatini nazorat qilish bo'limi tomonidan doimiy ravishda o'rganib boriladi. Bunda nazorat turlarini o'tkazilish tartibi buzilganligi aniqlangan hollarda, o'tkazilgan nazorat turlarining natijalari bekor qilinishi hamda tegishli nazorat turi qaytadan o'tkazilishi mumkin.

21. Talaba tegishli fan bo'yicha yakuniy nazorat turi o'tkaziladigan muddatga qadar oraliq nazorat to'rini topshirgan bo'lishlari shart.

22. Oraliq nazorat to'rini topshirmagan, shuningdek ushbu nazorat turi bo'yicha «2» (qoniqarsiz) baho bilan baholangan talaba yakuniy nazorat turiga kiritilmaydi.

Yakuniy nazorat turiga kirmagan yoki kiritilmagan, shuningdek ushbu nazorat turi bo'yicha «2» (qoniqarsiz) baho bilan baholangan talaba akademik qarzdor hisoblanadi.

23. Talaba uzrli sabablarga ko'ra oraliq va (yoki) yakuniy nazorat turiga kirmagan taqdirda ushbu talabaga tegishli nazorat to'rini qayta topshirishga fakultet dekanining farmoyishi asosida ruxsat beriladi.

24. Bir kunda 1 tadan ortiq fan bo'yicha yakuniy nazorat turi o'tkazilishiga yo'l qo'yilmaydi. Yakuniy nazorat turlarini o'tkazish kamida 2 kun oralig'ida belgilanishi lozim.

25. Bitiruvchi kurs bo'lmagan talabalar kuzgi semestr natijalari bo'yicha 3 tagacha fandan (fanlardan) akademik qarzdorligi bo'lgan hollarda talabaga bir oygacha, bahorgi semestr natijalari bo'yicha 3 tagacha fandan (fanlardan) akademik qarzdorligi bo'lgan talabaga tegishli fan (fanlar) bo'yicha oraliq va (yoki) yakuniy nazorat turlarini yangi o'quv yili boshidan qayta topshirish uchun 1 oy muddat beriladi.

Bitiruvchi kurs talabalariga bahorgi semestr natijalari bo'yicha o'zlashtirmagan fandan (fanlardan) qayta topshirish uchun yakuniy davlat attestatsiyasi boshlangunga qadar ruxsat beriladi.

Fanlardan akademik qarzdorligi 4 ta va undan ko'p bo'lgan talabalarga qayta topshirishga ruxsat berilmaydi va ular oliy ta'lim muassasasi rektorining (boshlig'ining, filial direktorining) buyrug'i bilan kursdan qoldiriladi.

26. Talabaga oraliq va (yoki) yakuniy nazorat to'rini qayta topshirish uchun berilgan muddat davomida talaba tomonidan qayta topshirishlar soni 2 marta ko'p bo'lmagligi kerak.

Talaba oraliq va (yoki) yakuniy nazorat to'rini birinchi marta qayta topshirishdan o'ta olmagan taqdirda, fakultet dekani tomonidan komissiya tuziladi. Komissiya tarkibi tegishli fan bo'yicha professor-o'qituvchi va soha mutaxassislari orasidan shakllantiriladi.

Ikkinchi marta oraliq va (yoki) yakuniy nazorat to'rini o'tkazish va talabani baholash mazkur komissiya tomonidan amalga oshiriladi.

27. Berilgan muddat davomida mavjud bo'lgan qarzdorlikni topshira olmagan talaba bo'yicha fakultet dekani bildirgi bilan oliy ta'lim muassasasi rektorini (boshlig'ini, filial direktorini) xabardor qiladi va ushbu talaba rektor (boshligi, filial direktori) buyrug'i asosida kursdan qoldiriladi.

28. Talaba uzrli sabablarsiz malakaviy amaliyotga qatnashmagan, shuningdek malakaviy amaliyot yakunlari bo'yicha «2» (qoniqarsiz) baho bilan baholangan hollarda, u akademik qarzdor hisoblanadi va kursdan qoldiriladi.

29. Kursda qoldirilgan talaba fanni (fanlarni) o'zlashtirmagan semestr boshidan to'lov-kontrakt asosida mazkur o'quv yilining tegishli semestri uchun tasdiqlangan o'quv rejaga muvofiq o'qishni davom ettiradi.

30. Baholash natijasidan norozi bo'lgan talabalar fakultet dekani tomonidan tashkil etiladigan Apellyatsiya komissiyasiga apellyatsiya berish huquqiga ega.

31. Apellyatsiya komissiyasi tarkibiga talabani baholashda ishtirok etmagan tegishli fan professor-o'qituvchilari orasidan komissiya raisi va kamida to'rt nafar a'zo kiritiladi.

32. Talaba baholash natijasidan norozi bo'lgan taqdirda, baholash natijasi e'lon qilingan vaqtdan boshlab 24 soat davomida apellyatsiya berishi mumkin. Talaba tomonidan berilgan apellyatsiya Apellyatsiya komissiyasi tomonidan 2 kun ichida ko'rib chiqilishi lozim.

33. Talabaning apellyatsiyasini ko'rib chiqishda talaba ishtirok etish huquqiga ega.

34. Apellyatsiya komissiyasi talabaning apellyatsiyasini ko'rib chiqib, uning natijasi bo'yicha tegishli qaror qabul qiladi. Qarorda talabaning tegishli fanni o'zlashtirgani yoki o'zlashtira olmagan ko'rsatiladi.

Apellyatsiya komissiyasi tegishli qarorni fakultet dekani va talabaga yetkazilishini ta'minlaydi.

4-bob. Baholash natijalarini qayd qilish

35. Talabalar bilimini baholash tegishli fan bo'yicha professor-o'qituvchi tomonidan Talabalarning fanlarni o'zlashtirishini hisobga olish jurnalida (bundan buyon matnda Jurnal deb yuritiladi) qayd etib boriladi. Professor-o'qituvchi qo'shimcha ravishda talabalar bilimini baholashni elektron tizimda ham yuritishi mumkin.

Professor-o'qituvchi Jurnalda talabaga qo'yilgan baholarni shu kunning o'zida qayd etib boradi. Agar talabaning bilimini baholash yozma ish shaklida o'tkazilgan bo'lsa, bunda professor-o'qituvchi talabalarning natijalarini 3 kundan ko'p bo'lmagan muddatda Jurnalga qayd etishi lozim.

36. Nazorat turi bo'yicha talabaning bilimi «3» (qoniqarli) yoki «4» (yaxshi) yoxud «5» (a'lo) baho bilan baholanganda, nazorat to'rini qayta topshirishga yo'l qo'yilmaydi.

37. Talaba nazorat turi o'tkazilgan vaqtda uzrli sabablarsiz qatnashmagan hollarda Jurnalga «0» belgisi yozib qo'yiladi.

38. Jurnal tegishli fan bo'yicha o'quv mashg'ulotlarini olib borgan professor-o'qituvchi, kafedra mudiri va fakultet dekani tomonidan imzolanadi hamda fakultet dekanatida saqlanadi. Jurnalning saqlanishi uchun fakultet dekani mas'ul hisoblanadi.

39. Talabalarning yakuniy nazorat turi bo'yicha baholari Jurnalga qayd etilganda, shu kunning o'zida talabaning Baholash daftariga ham yozib qo'yilishi kerak.

40. Yakuniy nazorat turi bo'yicha talabaning bilimi «2» (qoniqarsiz) baho bilan baholangan yoki Jurnalga «0» belgisi yozib qo'yilgan hollarda ushbu baho yoki belgi talabaning Baholash daftariga yozilmaydi.

41. Jurnalning o'z vaqtida, to'g'ri va to'liq yuritilishi, shuningdek undagi baho va boshqa ma'lumotlarga asossiz o'zgartirishlar kiritilmasligi uchun fakultet dekani va tegishli fan bo'yicha professor-o'qituvchi mas'ul hisoblanadi.

42. Tegishli o'quv yili yakuni bo'yicha ishchi o'quv rejadagi fanlar bo'yicha «3» (qoniqarli) yoki «4» (yaxshi) yoxud «5» (a'lo) baho bilan baholangan talaba oliy ta'lim muassasasi rektorining (boshlig'ining, filial direktorining) buyrug'iga asosan keyingi kursga o'tkaziladi.

43. Baholash natijalari kafedra yig'ilishlari, fakultet va oliy ta'lim muassasasi Kengashlarida muntazam ravishda muhokama etib boriladi va tegishli qarorlar qabul qilinadi.

44. O'zbekiston Respublikasining oliy ta'lim muassasalarida talabalar o'zlashtirishini baholash tizimini 5 baho yoki 100 ballik tizim va ilg'or xorijiy davlatlar oliy ta'lim tizimida qo'llaniladigan baholash tizimiga qiyosiy taqqoslash hamda ularga o'tkazish mazkur Nizomning ilovasiga muvofiq jadvallar asosida amalga oshiriladi.

5-hoh. Yakuniy qoida

45. Mazkur Nizom O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasi huzuridagi Davlat test markazi, Xalq ta'limi vazirligi, Vazirlar Mahkamasi huzuridagi Ta'lim sifatini nazorat qilish inspeksiyasi, Sog'liqni saqlash vazirligi, Iqtisodiyot vazirligi, Moliya vazirligi, Tashqi ishlar vazirligi, Azberot texnologiyalari va kommunikatsiyalarini rivojlantirish vazirligi, Madaniyat vazirligi, Jismoniy tarbiya va sport vazirligi, Qurilish vazirligi, «O'zbekiston temir yo'llari» aksiyadorlik jamiyati, Avtomobil yo'llari davlat qo'mitasi, «Navoly kon-metallurgiya kombinati» davlat korxonasi, O'zbekiston Badiiy akademiyasi hamda Davlat soliq qo'mitasi bilan kelishilgan.

FAN BO'YICHA TALABALAR BILIMINI NAZORAT QILISH "Qatlamlarni komponent beraolishligini oshirish texnologiyasi" fanidan talabalar bilimini baholash tizimi

JADVALI

T/r	Nazorat turi	Nazoratlar soni	Baholash
I. Oraliq nazorat			
1.1	Talabaning amaliy mashg'ulotlaridagi faolligi va topshiriqlarni bajarishi	kamida 3 ta	0/2/3/4/5
1.2	Talabaning mustaqil ish topshiriqlarini bajarishi	ko'pi bilan 2 ta	0/2/3/4/5
1.4	O'tilgan mavzular bo'yicha fanning nazariy qismidan nazorat (og'zagi, test, yozma)	ko'pi bilan 2 ta	0/2/3/4/5
II. Yakuniy nazorat		1	0/2/3/4/5

"QATLAMLARNI KOMPONENT BERAOLISHLIGINI OSHIRISH TEXNOLOGIYASI" FANIDAN ORALIQ NAZORAT BO'YICHA BAHOLASH MEZONLARI

Amaliy mashg'ulotlarida talabalar bilimini baholash mezonlari

	Модулар кесимидаги умумий мавзулар бўйича (кўпи билан 3 та мавзу):
5 (a'lo) baho:	- amaliy mashg'ulotda faollik ko'rsatish; - ijodiy fikrlay olish; - topshiriqlarni to'liq bajarish; - olgan bilimlarini amalda mustaqil qo'llay olish; - mavzu mohiyatini tushunish, bilish, ifodalay olish, aytib berish; - mavzu bo'yicha aniq tasavvurga ega bo'lish
4 (yaxshi) baho:	- amaliy mashg'ulotda faollik ko'rsatish; - topshiriqlarni to'liq bajarish; - olgan bilimlarini amalda o'qituvchi yordamida qo'llay olish; - mavzu mohiyatini tushunish, aytib berish; - mavzu bo'yicha tasavvurga ega bo'lish
3 (qoniqarli) baho:	- topshiriqlarni chala bajarish; - olgan bilimlarini amalda o'qituvchi yordamida qo'llay olish; - mavzu mohiyatini tushunish ammo ifodalay olmaslik; - mavzu bo'yicha tasavvuri to'liq emas
2 (qoniqarsiz) baho:	- mavzuni o'zlashtirmaganlik; - fanning mohiyatini bilmaslik; - tasavvurga ega bo'lmaslik;
0 (nol) baho:	- o'quv mashg'ulotida ishtirok etmaslik

O'tilgan mavzular bo'yicha fanning nazariy qisimidan nazorat (og'zaki, test, yozma)da talabalar bilimini baholash mezonlari

O'tilgan mavzular bo'yicha berilgan savollarga og'zaki yoki yozma javob berilganda:	
5 (a'lo) baho:	Gaz va gazokondensat beraolishligi oshirish usullari va ularni tadbiq etish sharoitlarini o'rganish Neft beraolishligi oshirishning usullar tasnifi va ularni tadbiq etish sharoitlarini o'rganish Qatlamlarning neft beraolishligini oshirishning gidrodinamik va tebranma to'liqlik usullari Qatlama fizik-kimyoviy ta'sirning usullari Qatlama issiqlik elituvchilarni haydash Neft beraolishligi oshirish metodlarini kombinatsiyalashgan metodlarni qo'llash Suv haydash jarayonini loyihalashtirish Suv haydovchi quduqlar sonini hisoblash Gaz haydashni loyihalashtirish Issiqlik tashuvchilarni haydashda qatlarning harorati maydonini aniqlash hisobi Neft beraoluvchanlikni oshirish maqsadida haydovchi quduqlar orqali bug' haydash kabi bilim bo'yicha, hisoblash malakalariga ega bo'lish, tahlil qilish va optimal variantlarini tanlash va hisoblashni bilish, aytib berish;
4 (yaxshi) baho:	Gaz va gazokondensat beraolishligi oshirish usullari va ularni tadbiq etish sharoitlarini o'rganish Neft beraolishligi oshirishning usullar tasnifi va ularni tadbiq etish sharoitlarini o'rganish Qatlamlarning neft beraolishligini oshirishning gidrodinamik va tebranma to'liqlik usullari Qatlama fizik-kimyoviy ta'sirning usullari Qatlama issiqlik elituvchilarni haydash Neft beraolishligi oshirish metodlarini kombinatsiyalashgan metodlarni qo'llash Suv haydash jarayonini loyihalashtirish Suv haydovchi quduqlar sonini hisoblash bo'yicha hisoblash malakalariga ega bo'lish, tahlil qilish va optimal variantlarini tanlash va hisoblashni bilish, aytib berish;
3 (qoniqarli) baho:	Gaz va gazokondensat beraolishligi oshirish usullari va ularni tadbiq etish sharoitlarini o'rganish Neft beraolishligi oshirishning usullar tasnifi va ularni tadbiq etish sharoitlarini o'rganish Qatlamlarning neft beraolishligini oshirishning gidrodinamik va tebranma to'liqlik usullari Qatlama fizik-kimyoviy ta'sirning usullari bo'yicha ijodiy fikrlay olish va mustaqil mushohada yuritish;
2 (qoniqarsiz) baho:	Gaz va gazokondensat beraolishligi oshirish usullari va ularni tadbiq etish sharoitlarini o'rganish Neft beraolishligi oshirishning usullar tasnifi va ularni tadbiq etish sharoitlarini o'rganish Qatlamlarning neft

	beraolishligini oshirishning gidrodinamik va tebranma to'liqlik usullari Qatlama fizik-kimyoviy ta'sirning usullari bilish to'g'risida asosiy tushunchalarni bilmaslik
0 (nol) baho:	Talaba ON savollariga javob bermasa, nazoratga qatnashmasa, amaliy, laboratoriya mashg'ulotlaridan va mustaqil ish topshiriqlaridan ijobiy baholanmagan (0 yoki 2 olgan) bo'lsa
	O'tilgan mavzular bo'yicha berilgan test savollariga javob berilganda:
5/4/3/2/0	Umumiy savollarga nisbatan to'g'ri javoblar aniqlanadi va to'g'ri javoblar soniga nisbatan baholanadi.

"QATLAMLARNI KOMPONENT BERAOLISHLIGINI OSHIRISH TEXNOLOGIYASI" FANIDAN YAKUNIY NAZORAT BO'YICHA BAHOLASH MEZONLARI

YAN ga ON dan ijobiy baholangan talabalar kiritiladi	
2.1 Yakuniy nazorat	YAN test bo'lsa: Umumiy savollarga nisbatan to'g'ri javoblar aniqlanadi va to'g'ri javoblar soniga nisbatan baholanadi.
	YAN og'zaki yoki yozma bo'lsa:
	Gaz va gazokondensat beraolishligi oshirish usullari va ularni tadbiq etish sharoitlarini o'rganish Neft beraolishligi oshirishning usullar tasnifi va ularni tadbiq etish sharoitlarini o'rganish Qatlamlarning neft beraolishligini oshirishning gidrodinamik va tebranma to'liqlik usullari Qatlama fizik-kimyoviy ta'sirning usullari Qatlama issiqlik elituvchilarni haydash Neft beraolishligi oshirish metodlarini kombinatsiyalashgan metodlarni qo'llash Suv haydash jarayonini loyihalashtirish Suv haydovchi quduqlar sonini hisoblash Gaz haydashni loyihalashtirish Issiqlik tashuvchilarni haydashda qatlarning harorati maydonini aniqlash hisobi Neft beraoluvchanlikni oshirish maqsadida haydovchi quduqlar orqali bug' haydash Neft va gazni sohasini boshqaruvchi "O'zbekNeftegaz" Milliy holding kompaniyasi va uning tasarrufiga kiruvchi korxonalar kabi bilim bo'yicha, hisoblash malakalariga ega bo'lish, tahlil qilish va optimal variantlarini tanlash va hisoblashni bilish, aytib berish;
	Gaz va gazokondensat beraolishligi oshirish usullari va ularni tadbiq etish sharoitlarini o'rganish Neft beraolishligi oshirishning usullar tasnifi va ularni tadbiq etish sharoitlarini o'rganish Qatlamlarning neft beraolishligini oshirishning gidrodinamik va tebranma to'liqlik usullari Qatlama fizik-kimyoviy ta'sirning usullari Qatlama issiqlik elituvchilarni haydash Neft beraolishligi oshirish metodlarini kombinatsiyalashgan metodlarni qo'llash Suv haydash jarayonini loyihalashtirish Suv haydovchi quduqlar sonini hisoblash bo'yicha hisoblash

	malakalariga ega bo'lish, tahlil qilish va optimal variantlarini taulash va hisoblashni bilish, aytib berish;	
	Talaba YAN topshirig'ini o'qituvchi yordamida bajarsa, tushintirib bersa; olgan bilimni amalda qo'llay olsa; fanning mohiyatni tushunsa; bilsa; ifodalay olsa; aytib bersa; fan va mavzu bo'yicha tasavvurga ega bo'lsa Gaz va gazokondensat beraolishligi oshirish usullari va ularni tadbqiq etish sharoitlarini o'rganish Neft beraolishligi oshirishning usullar tasnifi va ularni tadbqiq etish sharoitlarini o'rganish Qatlamlarning neft beraolishligini oshirishning gidrodinamik va tebranma to'liqli usullari Qatlama fizik-kimyoviy ta'sirining usullari bo'yicha ijodiy fikrlay olish va mustaqil mushohada yuritish;	3
	Gaz va gazokondensat beraolishligi oshirish usullari va ularni tadbqiq etish sharoitlarini o'rganish Neft beraolishligi oshirishning usullar tasnifi va ularni tadbqiq etish sharoitlarini o'rganish Qatlamlarning neft beraolishligini oshirishning gidrodinamik va tebranma to'liqli usullari Qatlama fizik-kimyoviy ta'sirining usullari bilish to'g'risida asosiy tushunchalarni bilmaslik	2
	Talaba ON savollariga javob bermasa, nazoratga qatnashmasa, amaliy, laboratoriya mashg'ulotlaridan va mustaqil ish topshiriqlaridan ijobiy baholanmagan (0 yoki 2 olgan) bo'lsa	0

Umumiy savollarga nisbatan to'g'ri javoblar aniqlanadi va to'g'ri javoblar soniga nisbatan baholanadi.

Asosiy adabiyotlar

1. Ганинов А.А. «Увеличение нефтеотдачи неоднородных слоев на поздней стадии разработки» - М: ООО «Недра-Бизнес» 2002-639 в.
2. Миращагандаев А.Х., Кузнецов О.Л., Басинев К.С., Алиев З.С. М.63. Базовые технологии добычи газа. - М.: ОАО Издательский Дом "Недра", 2003. - 880 с.: ил.
3. Иванова С.И. Интенсификация подачи нефти и газа в скважины: Учебное пособие. - М.: «Недра - Бизнес Центр», 2006. - 565 с.: ил.
4. Мищенко И.Т. Скважинная добыча нефти: Учебное пособие для вузов. - М: ФГУП Изд-во «Нефть и газ» РГУ нефти и газа им. Я. Губкина, 2003. - 816 с.

Qo'shimcha adabiyotlar

1. А.Г. Молчанов, Л.Г. Чичеров. «Машины и механизмы нефтяной промышленности». М., Недра, 2002, 327 с.
2. «Подбор оборудования для эксплуатации скважин штанговыми насосными установками. Методическое пособие. Уфа, 2005.
3. Л.Г. Чичеров. «Машины и механизмы нефтяной промышленности». М., Недра, 2002, 308с.

Elektron resurslar

1. Google.uz.
2. Google.ru.
3. www.oilandgas.com.
4. www.oilandgaslibrary.com